

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ДЕРВЕНТА
ГРАДОНАЧЕЛНИК
ГРАДСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И
ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ**

Дервента, Трг ослобођења бр.3, 74400 Дервента Тел: ++387 53 315 161, Факс: ++387 53 315 184,
e- mail: derv.pri@gmail.com

**ПРЕГЛЕД СТАЊА ИНДУСТРИЈЕ ПРОИЗВОДА ОД КОЖЕ
И ТЕКСТИЛА
(ДЈЕЛАТНОСТИ ПРОИЗВОДЊЕ ОБУЋЕ) НА ПОДРУЧЈУ
ГРАДА ДЕРВЕНТА
Материјал за Привредни савјет**

Дервента, 2025. године

САДРЖАЈ

УВОД.....	3
МЕТОДОЛОГИЈА.....	3
1.ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА СУБЈЕКТА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ДЕРВЕНТА ЗА 2024. ГОДИНУ	4
1.1. АНАЛИЗА ПОДРУЧЈА ПРЕРАЂИВАЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ДЕРВЕНТА.....	5
1.2.АНАЛИЗА ОБЛАСТИ ПРОИЗВОДЊА КОЖЕ И ПРОИЗВОДА ОД КОЖЕ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ДЕРВЕНТА	8
1.4.1. Финансијски показатељи дјелатности производње обуће	9
2. ПРИЈЕДЛОГ ТЕМА И ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ НА ФОКУС ГРУПИ	13

УВОД

Документ Преглед стања индустрије производа од коже и текстила, односно дјелатности производње обуће на подручју града Дервента је материјал који је Одјељење за привреду и друштвене дјелатности града Дервента израдило за потребу организације фокус групе са произвођачима обуће са подручја града Дервента.

Кроз преглед стања индустрије производа од коже и текстила, односно дјелатности производње обуће на подручју града Дервента приказан је значај ове дјелатности на подручју прерађивачке индустрије, односно у укупној привредној дјелатности града Дервента. Овај преглед стања, као и добијене информације и закључци са фокус групе ће послужити као радни материјал за тематску сједницу Привредног савјета града Дервента. Циљ тематске сједнице Привредног савјета ће бити покретање иницијативе за побољшање и развој дјелатности производње обуће на подручју града Дервента.

МЕТОДОЛОГИЈА

Методологија израде документа Преглед стања индустрије производа од коже и текстила, односно дјелатности производње обуће на подручју града Дервента је подразумевала прикупљање, кориштење и обраду података добијених из финансијских извјештаја пословних субјеката, те кориштење других података из информација, извјештаја и анализа пословања пословних субјеката града Дервента и Републике Српске.

У документу Преглед стања индустрије производа од коже и текстила, односно дјелатности производње обуће на подручју града Дервента дат је кратки преглед пословања субјеката на подручју града Дервента, анализа прерађивачке индустрије и дјелатности производње обуће, те позиционирање дјелатности производње обуће у укупној привреди града Дервента.

1. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА СУБЈЕКТА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ДЕРВЕНТА ЗА 2024. ГОДИНУ

Анализа пословања субјеката на подручју града Дервента за 2024. годину обухватила је преглед финансијских резултата пословања 226 правних лица који су регистровани на подручју општине Дервента и који су поднијели финансијски извјештај АПИФ-у (обухваћени су сви пословни субјекти који су поднијели финансијски извјештај АПИФ-у за 2024. годину).Пословна дјелатност на подручју града Дервента одвијала се у оквиру 17 подручја.

Кроз анализу пословања уочено је да је у 2024. години забиљежено повећање укупног броја пословних субјеката који су поднијели финансијски извјештај.

У укупној структури привредних субјеката (правних лица), по броју који обављају дјелатност, доминирају субјекти из подручја:

- Прерађивачке индустрије са учешћем од 30,80%
- Трговине на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала са 24,64% и
- Саобраћај и складиштење са учешћем од 9,47%.

У структури укупних прихода правних лица у 2024. години , највећи удио имају сљедећа подручја:

- Подручје G- Трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала са 57,40%
- Подручје С- Прерађивачка индустрија са учешћем од 29,00%
- Подручје А- Пољопривреда, шумарство и риболов са учешћем од 3,78%
- Подручје Н- Саобраћај и складиштење са учешћем од 3,67 %.

Највећу добит остварили су привредни субјекти (правна лица) у оквиру подручја G- Трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала.

Просјечан број запослених лица у 2024. години код привредних субјеката (правних лица) на подручју општине Дервента износи 6.584. Овај број се односи само на привредне субјекте који су АПИФ-у предали финансијски извјештај за 2024. годину.

Поред наведених података о броју запослених, према подацима Пореске управе РС, Подручна јединица Дервента, стање на дан 31.12.2024. године, евидентирано је да на територији општине Дервента има 6.710 запослених лица.

У укупној структури просјечног броја запослених лица (код правних лица), највеће удјеле имају сљедећа подручја:

- Подручје С- Прерађивачка индустрија са 44,28 % од анализираних 226 (43,45% од 6.710 запослених),
- Подручје G- Трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала са учешћем од 21,15% од анализираних 226 (20,76% од 6.710 запослених),
- Подручје Р- Образовање, са учешћем од 7,53 од анализираних 226 (7,39% од 6.710 запослених)
- Подручје Q- Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада са учешћем од 3,61% од анализираних 226 (3,54% од 6.710 запослених),
- Подручје М- Стручне, научне и техничке дјелатности са учешћем од 3,56 % од анализираних 226 (3,50 % од 6.710 запослених),
- Подручје Н- Саобраћај и складиштење са учешћем од 2,74% од анализираних 226 (2,69% од 6.710 запослених)

Просјечна мјесечна нето плата по раднику у 2024. години на подручју града износила је 1.247,00 КМ.

Према подацима Спољнотрговинске коморе Босне и Херцеговине обим спољнотрговинске размјене града Дервента у 2024. години износио је 688.548,00 КМ, од чега је извоз износио 365.241.000,00 КМ, а увоз 323.307.000,00 КМ (спољнотрговински суфицит износио је 41.934.000 КМ).

Покривеност увоза извозом за град Дервента у 2024. години је 112,97 %.

Пословање привредних субјеката на подручју града Дервента се у 2024. години одвијало у сложеним и отежаним условима. Али ипак и у таквим условима остварени су позитивни резултати пословања. Забиљежено је повећање броја правних лица, односно број субјеката који су поднијели финансијски извјештај, затим повећање прихода, просјечног броја запослених код правних лица, вриједности сталне имовине.

Кроз анализу локалне економске ситуације идентификовано је седам подручја који су носиоци пословне активности града Дервента:

1. Подручје А- Пољопривреда, шумарство и риболов
2. Подручје С- Прерађивачка индустрија
3. Подручје F- Грађевинарство
4. Подручје G- Трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала
5. Подручје Н- Саобраћај и складиштење
6. Подручје Q- Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада
7. Подручје М- Стручне, научне и техничке дјелатности

1.1. АНАЛИЗА ПОДРУЧЈА ПРЕРАЂИВАЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ДЕРВЕНТА

Подручје Ц – прерађивачка индустрија представља реалан сектор у којем се ствара нова вриједност, те оно увијек има потенцијал за даља улагања.

Из Анализе прерађивачке индустрије за 2024. годину видљиво је да пословни субјекти из овог подручја у укупним резултатима пословања града Дервента учествују са:

- 28,76 % у укупном броју пословних субјеката (65 пословних субјеката)
- 48,43% у укупном броју просјечног броја запослених (3.189 запослених)
- 29,00 % у укупним приходима (279.537.712 КМ)
- 40,34% у укупној вриједности имовине (371.697.165 КМ)
- 44,04% у укупној вриједности сталне имовине (224.640.792 КМ)
- 76,97 % у укупним обавезама свих пословних субјеката (352.714.534 КМ)
- 23,27% у остваривању укупне добити свих пословних субјеката (14.881.536 КМ)
- 77,55% у остваривању губитка свих пословних субјеката (14.086.713 КМ)

У следећој табели дат је преглед основних показатеља пословања субјеката унутар прерађивачке индустрије у 2024.. години:

ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	2024.година	% учешћа у укупним результатима пословања	% учешћа у укупном броју запослених (6.710 лица)
Просјечан број запослених	3.189	48,43%	47,52%
Број пословних субјеката	65	28,76	
Укупни приходи (КМ)	279.537.712	29,00	
Добит	794.823	1,73	
Добит подручја (КМ)	14.881.536	23,27	
Губитак подручја (КМ)	14.086.713	77,55	
Укупна имовина (КМ)	371.697.165	40,34	
Стална имовина (КМ)	224.640.792	44,04	
Укупне обавезе (КМ)	458.198.026	76,97	

У следећој табели је приказан просјечан број запослених у областима прерађивачке индустрије:

Шифра области	Назив области	Просјечан број запослених 2024. г	% учешћа области у просјечном броју запослених подручја С у 2024.години	% учешћа области у просјечном броју запослених у 2024.години (6.584)	% учешћа области у укупном броју запослених (6.710 лица)
10	Производња прехрамбених производа	(5 субј.)-53	1,66	0,80	0,78
25	Производња готових металних производа осим машина и опреме	19 суб.- 416	13,04	6,31	6,19
13	Производња текстила	4субј.-30	0,94	0,45	0,44
15	Производња коже и производа од коже	5 субј.- 1.607	50,39	24,40	23,94
16	Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја; производња премета од сламе и	7 субј.- 142	4,45	2,15	2,11

	плетарских материјала				
23	Производња производа од бетона, цемента и гипса	1 субј.- 15	0,47	0,22	0,22
24	Производња базних метала	3субј.- 60	1,88	0,91	0,89
20	Производња хемикалија и хемијских производа	1 субј. -4	0,12	0,06	0,05
22	Производња производа од гуме и пластичних маса	8 субј.- 336	10,53	5,10	5,00
11	Производња пића	4 субј.-12	0,37	0,18	0,17
31	Производња намјештаја	1 субј. - 7	0,21	0,10	0,10
26	Производња рачунара, електронских и оптичких производа	3субј. - 494	15,49	7,50	7,36
17	Производња папира и производа од папира	4субј.-13	0,40	0,19	0,19
	УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ У ПРЕРАЂИВАЧКОЈ ИНДУСТРИЈИ	65 субјеката- 3.189	100%		
	УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ У 2024. ГОДИНИ ПРЕМА АНАЛИЗИ	6.584		48,43%	
	УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ ОПШТИНЕ ДЕРВЕНТА	6.710			47,52%

Анализом прерађивачке индустрије може се закључити да су носиоци запошљавања у прерађивачкој индустрији у 2024. години области:

1. Производња коже и производа од коже (50,39%)
2. Производња базних метала (1,88%)
3. Производња готових металних производа, осим машина и опреме (13,04%)
4. Производња производа од гуме и пластичних маса (10,53%)
5. Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала (4,45%)
6. Производња рачунара, електронских и оптичких производа (15,49%)

Од укупног броја области у којима се реализује пословна активност унутар прерађивачке индустрије (13 области) у 2024. години , наведених 6 области запошљавају 95,78 % од свих запослених.

Учешће области које су носиоци запошљавања прерађивачке индустрије у укупним вриједностима финансијских показатеља читавог подручја прерађивачке индустрије приказано је у сљедећој табели:

Финансијски показатељ	% учешћа у прерађивачкој индустрији	% учешћа у укупном пословању субјеката града Дервента	% учешћа у укупном броју запослених (6.710 лица)
Просјечан број запослених- 3055	95,78%	46,40%	45,52%
Број пословних субјеката-45	69,23%	19,91%	
Укупни приходи- 263.908.924 КМ	94,40%	27,38%	
Добит 569.808 КМ	71,68	1,24	
Добит подручја13.325.053	89,54%	20,83%	
Губитак подручја – 12.755.245	90,54%	70,22	
Укупна имовина 364.458.579	97,01	40,77	
Стална имовина 218.003.896	97,04	42,73	
Укупне обавезе 447.210.883 КМ	97,60	58,46	

**1.2.АНАЛИЗА ОБЛАСТИ ПРОИЗВОДЊА КОЖЕ И
ПРОИЗВОДА ОД КОЖЕ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА
ДЕРВЕНТА**

Област 15. - Производња коже и производа од коже обухвата следеће гране:

- 15.1.Штављење и обрада коже; производња путних и ручних торби, седларских и сарачких производа; дорада и бојење крзна

15.2. Производња обуће

На подручју града Дервента пословна активност се обављала у грани:
- 15.2. Производња обуће

Област Производња коже и производа од коже као дио прерађивачке индустрије је носилац запошљавања у прерађивачкој индустрији у 2024. години на подручју града Дервента (у овој области ради 5 пословних субјеката, чија је основна дјелатност- производња обуће, запошљавају 1.607 радника, односно 50,39% укупног броја запослених у прерађивачкој индустрији).

1.2.1. Финансијски показатељи дјелатности производња обуће

У сљедећој табели дат је преглед просјечног броја запослених у дјелатности производње обуће у периоду 2022. -2024. година:

Дјелатност	Просјечан број запослених 2022.г.	Просјечан број запослених 2023.г.	Просјечан број запослених 2024.г.	% учешћа у Просјечном броју запослених подручја С у 2024. години	% учешћа у просјечном броју запослених града Дервента у 2024. години	% учешћа у Укупном броју запослених (6.710 лица)
Дјелатност производње обуће	1.890	1.683	1.607	50,39	24,50	23,94

У сљедећој табели су приказани финансијски показатељи пословања предузећа у дјелатности производња обуће периоду од 2022. до 2024. године:

Дјелатност производња обуће	2022.година	2023.година	2024.година	% учешћа у укупном пословању прерађив. индустрије у 2024. год.	% учешћа у укупном пословању субјеката општине Дервента у 2024. год.
Просјечан број запослених	1.890	1.683	1.607	50,39%	24,50%
Број пословних субјеката	6	5	5	7,69%	2,21%

Укупни приходи (КМ)	77.869.644	83.479.085	80.398.651	28,76	8,34
Добит подручја (КМ)	6.816.631	6.245.913	3.995.006	26,84	6,24
Губитак подручја (КМ)	230.577	0	0	0	0
Добит (КМ)	6.586.054	6.245.913	3.995.006	502,62	8,72
Стална имовина (КМ)	25.284.088	24.311.294	24.830.663	11,05	4,86
Укупне обавезе (КМ)	9.670.289	21.081.641	17.383.665	3,79	2,27
Приход по запосленом (КМ)	41.200	49.601	50.030	57,07	34,17

Носиоци запошљавања у дјелатности производња обуће су:

- Санино, доо
- Амика, доо
- Veneto shoes, доо

Ова три пословна субјекта у 2024. години запошљавала су 86,63% запослених, остваривала 90,02% прихода, 96,15% добити.

Преостала два пословна субјекта:

- Relax shoes,доо
- Балкан Стар, доо

у 2024. години запошљавали су 257 радника.

Ова два пословна субјекта у укупним резултатима пословања субјеката у дјелатности производња обуће учествују са:

- 13,37% у укупном броју просјечног броја запослених (257 запослених)
- 9,98% у укупним приходима (8.016.304 КМ)
- 19,57% у укупној вриједности сталне имовине (4.860.002 КМ)
- 4,88 % у укупним обавезама свих пословних субјеката (849.600 КМ)
- 3,85% у остваривању укупне добити свих пословних субјеката (153.686 КМ)

-

У сљедећим табелама је дат преглед броја субјеката из дјелатности производње обуће у периоду 2022.-2024. година у одређеним интервалима:

Према висини остварених прихода

Интервал	Број пословних субјеката 2022. год.	-	Број пословних субјеката 2023. год.	-	Број пословних субјеката 2024. год.	-
Без прихода	0		0		0	
од 0 КМ до 1.000.000 КМ	1		0		0	
од 1.000.000 до 2.000.000 КМ	0		1		1	
од 2.000.000 до 3.000.000 КМ	1		0		0	
преко 3.000.000 КМ	4		4		4	

Према висини остварене добити/губитка

Интервал	Број пословних субјеката 2022. год.	-	Број пословних субјеката 2023. год.	-	Број пословних субјеката 2024. год.	-
Остварени губитак	1		0		0	
Остварена добит од 0 КМ до 50.000 КМ	0		0		0	
Остварена добит од 50.000 до 100.000 КМ	0		1		2	
Остварена добит од 100.000 до 200.000 КМ	2		1		0	
Остварена добит од 200.000 до 300.000 КМ	0		1		0	
Остварена добит од 300.000 до 1.000.000 КМ	1		0		2	
Остварена добит преко 1.000.000 КМ	2		2		1	

Према висини сталне имовине

Интервал	Број пословних субјеката 2022. год.	-	Број пословних субјеката 2023. год.	-	Број пословних субјеката 2024. год.	-
Нема забиљежене имовине	0		0		0	
од 0 КМ до 100.000 КМ	1		0		0	
од 100.000 до 250.000 КМ	0		0		0	
од 250.000 до 500.000 КМ	0		0		0	
од 500.000 до 1.000.000 КМ	1		1		1	

од 1.000.000 до 2.000.000 KM	0	0	
од 2.000.000 до 3.000.000 KM	1	1	
преко 3.000.000 KM	3	3	

Према просјечном броју запослених

Интервал	Број пословних субјеката 2022. год.	Број пословних субјеката 2023. год.	Број пословних субјеката 2024. год.
Нема пријављених запослених	1	1	1
од 0-9 запослених	1	1	1
од 10-24 запослених	0	0	0
од 25-49 запослених	1	0	0
од 50-99 запослених	1	3	3
преко 100 запослених	4	3	3

Критеријуми за разврставање предузећа по величини су број запослених, вриједност оствареног годишњег прихода, као и вриједност пословне имовине. Према овим критеријумима предузећа из дјелатности производње обуће на територији града разврстају се по величини у 2024. години на:

- Микро предузећа (до 10 запослених) -0 предузећа
- Средња предузећа (50-250 запослених) - 3 предузећа
- Велика предузећа (преко 250 запослених) - 2 предузећа

У овој анализи нису обрађени подаци о спољнотрговинској размјени по областима привреде из разлога што Спољнотрговинска комора БиХ не доставља податке о извозу и увозу по дјелатностима привреде, нити појединачно по привредним субјектима са подручја Града, већ само укупне вриједности, тако да поменута анализа није била могућа.

2. ПРИЈЕДЛОГ ТЕМА И ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ

- Административне баријере на локалном нивоу
- Законске баријере на републичком/државном нивоу
- Приступ финансијама-институционална финансијска подршка сектору
- Радна снага- Доступност квалификоване радне снаге са посједовањем одређених компетенција
- Проблеми у доступности ресурса- сировине, енергија и сл.
- Маркетинг – Проблеми са приступима новим тржиштима
- Позиционирање у ланцу вриједности
- Техничка опремљеност предузећа- кориштење савремених технологија
- Искоришћеност производних капацитета
- Улагање у инвестиције
- Конкуренција – Предности и недостаци у поређењу са конкуренцијом
- Сарадња између произвођача и сарадња са предузећима из других сектора